

NEJČASTĚJŠÍ MÝTY A OMYLY

HPV je v současnosti nejčastější sexuálně přenosnou infekcí. Za život se s ní setká až 80 % sexuálně aktivních mužů a žen. Mezi lidmi koluje celá řada mýtů, polopravd a omylů v souvislosti s přenosem a mechanismem infekce nebo vakcinací.

Mýtus: HPV se týká pouze žen.

Pravda: Nákaza HPV se týká stejnou měrou žen i mužů. Muži jsou navíc nejčastějšími přenašeči HPV infekcí na své partnerky či partnery. Stejně jako pro ženy ale existuje možnost vakcinace proti HPV.

Mýtus: HPV způsobuje pouze rakovinu děložního čípku.

Pravda: HPV může způsobit celou řadu závažných onemocnění u žen i u mužů – rakovinu děložního čípku, vulvy, vaginy, či penisu. Pro obě pohlaví společně platí riziko onemocnění rakovinou v oblasti hlavy a krku, rakovinou análního otvoru, papilomatózou hrtanu a HPV infekce způsobuje také genitální bradavice.

Mýtus: Očkovat se mohou jen ti, co nezapočali sexuální život.

Pravda: Vakcína proti HPV má největší efekt, když je aplikována před zahájením sexuálního života, tj. v době, kdy se jedinec ještě nenesetkal s žádným z HPV virů. Proto je vakcína 13letým dětem hrazena z veřejných prostředků. Účinnost vakcíny je ale prokázána i pro ženy a muže, kteří jsou již sexuálně aktivní. Vakcína snižuje riziko recidivy onemocnění a již sexuálně aktivní jedince chrání proti dalším typům HPV obsaženými ve vakcíně, se kterými se ještě nenesetkali nebo je chrání proti opakované infekci.

Mýtus: Vakcíny proti HPV způsobují vážné komplikace a úmrtí.

Pravda: Ve světě již bylo podáno přes 206 miliónů dávek vakcíny proti HPV. Četnost výskytu nežádoucích účinků je zcela srovnatelná nebo nižší než u jiných běžně používaných vakcín. Vakcíny neobsahují virový genom, a to ani „oslabený“ (jak se často nepravdivě uvádí). Vakcíny schválily a jejich bezpečnost opakovaně potvrdily FDA (USA), EMA (EU), WHO i české lékařské odborné společnosti. Členové HPV College a další lékaři obeznámeni s problematikou HPV očkují nejen své pacienty, ale také sebe a své blízké.

Omyl: Nemohu se nechat očkovat, již jsem prodělala konizaci.

Doporučení: Vždy je důležité doporučení lékaře, který zná přesnou anamnézu, ale Česká gynekologická a porodnická společnost ČLS JEP a další odborné společnosti doporučují očkování konizovaných žen -> vakcína je chrání proti dalším typům HPV a snižuje nebo zmírňuje riziko recidivy onemocnění.

Omyl: Nemohu se nechat očkovat, mám sníženou imunitu.

Doporučení: Problémy se sníženou imunitou většinou nebrání v očkování proti HPV. Očkování proti HPV naopak podpoří organismus v boji s případnou nákazou HPV infekcí.

Omyl: Nemohu se nechat očkovat, plánuji totiž otěhotnět.

Doporučení: V průběhu očkování otěhotnělo několik tisíc žen, v průběhu zavádějících studií také. Nebyly zaznamenány žádné vedlejší účinky. Pokud je žena již těhotná, doporučuje se počkat s očkováním po porodu – v těhotenství je vždy snaha minimalizovat veškeré léky. Očkování po porodu se doporučuje po šestinedělí.

Omyl: Zjistili mi HPV pozitivitu / HPV onemocnění – partner mi musel být nevěrný.

Pravda: Nositelem HPV infekce je v nějakém momentu života až 80 % z nás. U někoho HPV infekce vymizí, u někoho může roky přetrvávat a až po několika letech se projevit rozvojem HPV onemocnění. Nelze tedy s určitostí říct, kdy a od koho se jedinec nakazil. HPV infekce může v těle setrvávat řadu let a nijak se neprojevit. Proto se HPV infekce tak rychle šíří a je v současnosti nejčastější sexuálně přenosnou infekcí. Od chvíle nákazy do rozvoje genitálních bradavic nebo papilomatózy hrtanu uplyne několik měsíců. V případě karcinomů je to několik (i desítek) let.

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY

Zkušenosti z poradny HPV College mluví jasně: Infekce HPV a s ní spojené komplikace představují zdravotní, psychické i vztahové břemeno. Chodí mnoho dotazů od žen i mužů. Jaké otázky jsou společné pro obě pohlaví?

Dotaz: Jak mohu vyléčit HPV infekci?

Odpověď: Léčit lze pouze projevy onemocnění, které se rozvinulo na základě nákazy infekcí HPV. Samotnou infekci HPV LÉČIT NELZE. S HPV infekcí si ve většině případů poradí autoimunitní systém člověka. Přibližně u 20 % nakažených osob ale vede perzistence infekce k rozvoji některého z HPV onemocnění. HPV pozitivní osoba by měla dodržovat zdravý životní styl a nekouřit a tím podpořit svůj organismus v boji s infekcí.

Dotaz: Zjistili mi HPV onemocnění. Co má dělat můj partner/ka?

Odpověď: Pokud partner/ka nemá projevy některého z HPV onemocnění, není třeba podstupovat žádná vyšetření.

Doporučuje se:

- Vakcinace proti HPV obou partnerů, posilování imunity, nekouření apod.
- Ženy by měly pravidelně docházet na preventivní gynekologické prohlídky a mohou si nechat udělat HPV test, aby vyloučily přítomnost vysoce rizikového typu HPV.

Dotaz: Mám/měl jsem genitální bradavice. Jak dlouho budu rizikový pro svého partnera/ku?

Odpověď: Neexistuje žádné časové omezení a nic nelze s určitostí předpovědět. Největší riziko nákazy je při výsevu onemocnění. Odstranění projevů onemocnění neznamená, že již pacient není nositelem HPV infekce, ale to je v určité chvíli 80 % populace. Proto není důvod k celibátu.

Doporučuje se:

- Posilovat imunitu, nekouřit.
- Pacient/ka i partner/ka by se měli naočkovat proti HPV. U pacienta snižuje očkování riziko recidivy onemocnění. U partnera očkování chrání proti nákaze a rozvoji onemocnění.

Dotaz: Mohu se nakazit v bazénu, v sauně, na toaletě, použitím stejného kartáčku, ručníku, atd.?

Odpověď: Není třeba se obávat nákazy HPV při civilním kontaktu. HPV na vzduchu vydrží jen velmi krátce, není třeba se bát nákazy na toaletách apod. Infekce HPV se přenáší intimním kontaktem – pro přenos je nutný kontakt kůže/sliznice s anogenitální oblastí nositele (tedy při pohlavním styku nebo orálně-genitálním styku). Infekce HPV se nepřenáší krví. HPV se v krvi nevyskytuje, je pouze v postižených tkáních.

Dotaz: Mám HPV onemocnění. Mohu ho přenést na své miminko?

Odpověď: HPV se může přenést při porodu – u novorozence může způsobit respirační papilomatózu nebo genitální bradavice. Další možnosti přenosu jsou téměř vyloučené.

Dotaz: Mám podezření na HPV onemocnění. Kde se mohu nechat vyšetřit?

Odpověď: Obráťte se na svého praktického nebo dětského lékaře, ženy by měly v případě obtíží v anogenitální oblasti navštívit rovnou gynekologa. Obtíže v oblasti hlavy a krku řeší lékaři ORL, genitální bradavice dermatovenerologové a urologové. Očkovat se můžete nechat u všech zmíněných lékařů nebo v očkovacích centrech.